

8.26x20.66	1	12	עמוד	י ב נ י ת ו ן	18/08/2023	87262146-6
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790						

אלי בן-גור

מבט אישי

בנימין זאב הרצל - מדינת היהודים

תוך כדי סידור, דילול וארגון ספרייתי הענפה, נתקלתי בספרון הנושא את הכותרת "בנימין זאב הרצל - מדינת היהודים" שיצא לאור במהדורת "ידיעות אחרונות" בשנת 1978 לרגל יום העצמאות ה-30 למדינת ישראל. זהו הספר שפורסם לראשונה בשנת 1896 (לפני 127 שנים) ושהכתיר את הרצל כ"חווה המדינה" ובהמשך - פעילותו בקונגרסים הציוניים בבאזל. מנחם בגין, כבר ראש ממשלה

ב-1978, כתב הקדמה למהדורה זו שבסופה הוא מציין כי אמנם כן, הודות ל"מדינת היהודים" קמה מדינת היהודים. היות ואנו נמצאים בתקופה סוערת ביותר בשנה זו, שנת 2023, שנת ה-75 למדינה, בה נעשים כעת ניסיונות חקיקתיים לשינוי אופיה הדמוקרטי והליברלי של המדינה, מצאתי לנכון לפרפר בין דפיו ולאחר פסקות רלבנטיות. בעמוד 61 בעניין "החוקה" הרצל כותב בין השאר: "המועצה של משפטני המדינה מחובתם יהיה להתקין חוקה מודרנית ככל האפשר. הדמוקרטיה ללא משקל הנגד המועיל של מונארך. מביאה לידי להג פרלמנטים ולקטגוריה מכוערת של פוליטיקאים מקצועיים. אינני מאמין בטוהר המידות הפוליטי שלנו. ההמונים עוד גרועים מהפרלמנטים, הם כפופים לכל אמונת שווא ונוטים להישמע לכל צעקן קולני. אנו נלמד משגיאותיהם ההיסטוריות של אחרים, כמו משלנו. שכן עם מודרני אנחנו ורוצים להיות המודרני שבעמים. עמנו יקבל בתודה גם את הארץ החדשה וגם את החוקה. אין להרשות ליחידים צרי-מוח או צרי-עין להפריע לכך. ובעמוד 62 בעניין "תיאוקרטיה" (שלטון אנשי הדת בשם האל) אנו קוראים: כלום תהיה לנו לבסוף תיאוקרטיה? לא! האמונה מלכדת אותנו, המדע עושה אותנו חופשיים. על כן לא ניתן כלל לדחפים תיאוקרטיים של אנשי הדת שלנו להרים ראש. אנו נדע להחזיקם בבתי הכנסת שלהם, כשם שנחזיק את צבא הקבע שלנו בקסרקטינים (בסיסים). צבא וכהונה יכובדו מאד, כדרוש וכראוי לתפקידיהם היפים בענייני המדינה. אל להם להתערב, פן יביאו עליה קשיים מבית ומחוץ. כל אדם חפשי ובלתי מוגבל באמונתו או בכפירתו, כמו בלאומיותו. ואם יקרה שישבו בתוכנו גם בני אמונה אחרת, בני לאום אחר, נעניק להם הגנה מכובדת ושוויון זכויות חוקי. בעמוד 63 הרצל כותב תחת הכותרת "חוקים": חבר משפטנים יעשה עבודות ההכנה התחקיתיות. יש לשאוף להשגה מיידית של אחידות המשפט. צריך שיהיו אלה חוקים מודרניים. להשתמש בטוב ביותר. תחיקה למופת. עד כאן חלקים קטנים ומעטים מספרו של חווה המדינה. האם מה שקרה וקורה במדינתנו תואם את עקרונות המדינה שחזה וכתב הרצל?